

Postupci pružanja prve pomoći u hitnim slučajevima

Sigurnost u jaslicama

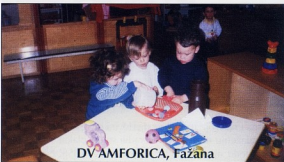
Svi djelatnici jaslica trebali bi biti upućeni i osposobljeni za pružanje prve pomoći. Naročito moraju poznavati postupak reanimiranja kojim se u situacijama nezgode često može spasiti život maloj djeci.

Bez obzira na sav oprez i pažnju djelatnika jaslica i bez obzira na planiranje i provođenje sigurnosnih mjera, nesreće se događaju, i to iznenada. Ukoliko upute za postupke u slučaju hitnih intervencija budu na mjestu i osoblje bude uvježbano, moći će odgovarajuće reagirati u takvim situacijama. Uloga i zaduženje svakog djelatnika jaslica moraju biti naznačene i napisane na dostupnom mjestu.

Postupci predviđeni za hitne slučajeve pretpostavljaju i izvršene telefonske brojeve službi koje pomažu u slučaju kvarova vodovodnih instalacija, električnih nezgoda, povreda, bolesti, trovanja, požara, potresa ili nevremena. I roditelji bi trebali imati kopije odgovarajućih postupaka, kako bi znali što se od njih očekuje i što da oni očekuju ako se dogodi hitni slučaj. U slučaju nezgode imajte na umu ova tri pravila:

1. OSTANITE MIRNI I PRIBRANI.
2. SLIJEDITE PREDVIĐENI POSTUPAK.
3. DJELUJTE BRZO.

Budite mirni i nemojte paničariti. Vaša ljubaznost i suosjećajnost gotovo će uvijek smiriti dijete.

Gušenje

Svi bi odgajatelji trebali znati pravilne tehnike kojima se pruža pomoć djetetu ili dojenčetu koje se guši. Ukoliko je dijete nešto progutalo i jako kašlje, pustite ga neka kašlje. Kašalj je način na koji se tijelo pokušava riješiti stranog predmeta u grlu ili dušniku i učinkovitije djeluje ukoliko dijete visoko digne obje ruke iznad glave. Ako dijete ne može kašljati, govoriti ili disati, upotrijebite sljedeće tehnike:

ZA BEBE DO GODINE DANA

- Držite dijete presavinuto preko svoje ruke, a glava neka mu bude niže od prsnog koša.
- Dlanom svoje ruke nekoliko puta dijete udarite u leđa, između lopatica.
- Ponavljajte dok se progutani predmet ne oslobodi i ne izađe bebi iz usta.

HEIMLICHOV ZAHVAT - KOD DJECE STARIJE OD GODINE DANA

- Stanite iza djeteta i obgrlite djetetov struk rukama.
- Jednu svoju ruku stisnite u šaku i drugom je rukom uhvatite.
- Šaku stavite na djetetov želudac, odmah iznad pupka i ispod rebra.
- Brzim stiskom prema gore stišćite trbuh djeteta.
- Ponavljajte ovo u kratkim intervalima, sve dok predmet ne iskoči i dijete počne normalno disati.

Ukoliko ove metode ne pomažu, pozovite kola hitne pomoći i nastavljajte s tim postupkom sve dok pomoć ne stigne. Nemojte odustajati.

SIMPTOMI POTRESA MOZGA

Odmah potražite liječničku pomoć ukoliko dijete:

- se nalazi u nesvjestici ili se ne može sjetiti što mu se dogodilo
- povraća
- ne može micati ruku ili nogu
- neobično je ili pojačano nervozno
- određeno vrijeme ne vidi
- žali se na mutnost slike
- zjenice su mu nejednake veličine
- krvari iz ušiju
- neobično je pospano ili se ne može probuditi.

Čvoruge i modrice

Djeca se često događaju manje nezgode. Zapišite sve činjenice i sve detalje o bilo kojoj nesreći, kako bi odgajatelji i roditelji mogli promatrati dijete, tražeći nove simptome. Pokažete li djetetu svoju brigu, odmah ćete mu pomoći i osjećat će se bolje.

Hladan oblog će pomoći da se bol smanji i zaustavi otekline. Učinkoviti hladni oblog je komad tkanine uronjen u hladnu vodu ili led zamotan u plastičnu vrećicu ili krpu.

Čvoruge na glavi često izgledaju loše budući da znaju jako oteknuti. Hladan oblog će smanjiti oteklinu i bol kod većine čvoruga na glavi. U slučaju jakog udara u glavu, obavijestite roditelja ili potražite liječničku pomoć, budući da je moglo doći do potresa mozga. Ukoliko u roku od tri sata uočite bilo koji od sljedećih simptoma, potražite odmah liječničku pomoć:

Opekline

Opekline dijelimo u tri kategorije:

1. **Opekline prvog stupnja** karakterizira crvenilo ili promjene boje kože, jedan ili dva mala nepukla mjehura, bol i oteklina. (Najobičnije opekline od sunca su tipične opekline prvog stupnja.) Opeklinu hladite tekućom vodom pet ili više minuta. Opeklinu možete ohladiti ili mokrim oblogom ili ledom zamotanom u vreću. Pazite da ne probušite mjehure.

2. Opekline drugog stupnja su često rezultat izloženosti plamenu, dotičaja s vrelim tekućinama ili vrlo jakim suncem. Koža je obično crvenkasta, šarena i oštećena, s mjehurima i znakovima gubitka tjelesne tekućine. Ove opekline zahtijevaju hitnu stručnu medicinsku brigu. I ovu opeklinu možete pokriti hladnim, mokrim ili ledenim oblogom.

3. Opekline trećeg stupnja karakterizira oštećenje tkiva ispod kože. Opečeno područje u početku može nalikovati opeklini drugog stupnja, ali dolazi do promjene u boji: od bjelkaste do crne. Opekline trećeg stupnja često su posljedica kontakta sa strujom visoke voltaže, parom ili ključalom vodom, ili nesreće u kojoj osobi gori odjeća. Odmah potražite liječničku pomoć. Ukoliko je to moguće, dok čekate pomoć, nježno tušem zalijevajte opečeno mjesto hladnom vodom. Na opeklinu trećeg stupnja ništa ne smijete stavljati. Ne smijete micati ni odjeću koja pokriva opečena mjesta, budući da biste s odjećom mogli skinuti i kožu. Ipak, opečena mjesta bi se mogla nježno i privremeno pokriti sterilnom gazom, čistim plaktama ili steriliziranom mokrom krpom.

Ukoliko je žrtva opekotina trećeg stupnja pri svijesti i ne povraća, ponudite joj svakih 4 ili 5 minuta gutljaj-dva mlačne vode u koju ćete staviti čajnu žličicu soli i pola čajne žličice praška za pecivo na četvrt litre vode.

NIKADA nemojte na opeklinu stavljati kreme, masti (niti putar ili margarin), prašak za pecivo i slično.

Krvarenje iz nosa

Krvarenja iz nosa često su posljedica alergija, prehlada ili isušenih membrana u nosu. U pravilu krvarenja iz nosa nisu ništa strašno, no krv zna preneraziti dijete. Najbolji način na koji ćete pomoći djetetu koje krvari iz nosa jest da ga sjednete i nagnete mu tijelo prema naprijed, dok glavu treba lagano nakriviti prema nazad. Čvrsto stisnite djetetove nosnice hladnom, vlažnom maramicom ili papirnatim ručnikom i držite tako dok krvarenje ne stane. Neka dijete nakon toga bude mirno i tiho, kako krvarenje ne bi opet počelo. Ukoliko krvarenje neće prestati, kontaktirajte roditelje ili liječničko osoblje.

Predmeti u nosu ili u uhu

Mala djeca često znaju u svoj nos ili u uho ugurati razne predmete, koje ne mogu izvući. Ne pokušajte ništa čačkati ukoliko jasno ne vidite ugurani predmet, budući da biste mogli samo pogoršati stvar i predmet gurnuti još dalje. Kontaktirajte liječnika, kako biste znali što trebate uraditi.

Trovanje

Mnoge su tvari otrovne za djecu. Sva sredstva za čišćenje i svi lijekovi trebaju biti izvan dohvata djece. Lijekovi trebaju biti zaključani na sigurnom mjestu. No, često se previde ostali materijali koji bi isto tako za djecu mogli biti otrovni. Primjerice, neki materijali za likovno izražavanje su toksični za dojenčad i malu djecu. Koristite samo one na kojima piše da nisu toksični i pazite da djeca ne stavljaju kistove, bojice ili boje u usta. Dojenčad bi se mogla otrovati ako progutaju ili udišu neke losione ili puder za tijelo. Odgajatelji moraju prilikom mijenjanja pelena jako paziti da dijete ne stavi u

usta i proguta neka od tih sredstava. Malu djecu privlače biljke i cvjetovi, a neki od njih mogu biti otrovni ako se progutaju. Zbog toga lončanice moraju biti izvan djetetova dosega. Djelatnici vrtića bi se trebali raspitati koje su biljke otrovne, kako ih ne bi držali. Kad su djeca na igralištu, pazorno pazite kako se ponašaju s biljkama koje tamo rastu. Naučite djecu da nikada ne smiju u usta stavljati biljke, voće ili razne bobice ukoliko im odraslo to ne dopuste. Ako odgajatelj pomisli da je dijete progutalo nešto otrovno, treba se ponašati u skladu sa sljedećim napucima, i to odmah, prije no što otrov počne djelovati:

- Proverite od čega dijete čudno miriše, od čega su mu opekotine u ustima, mrlje na odjeći i zbog čega se drukčije ponaša, odnosno zbog čega je pospanije ili ga boli želudac.
- Odmah potražite liječničku pomoć.

- Pokušajte točno odrediti što je dijete progutalo. Potražite posudu u kojoj se nalazila otrovna tvar ili lišće biljke koju je dijete pojelo.

- Pročitajte upute na posudi koju ste našli:

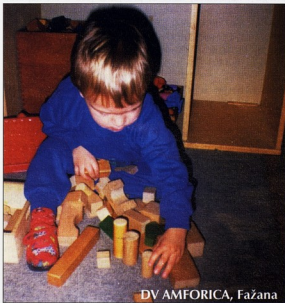
- Možda tamo sugeriraju da djetetu date mlijeko ili vodu, kako biste razblažili otrov.

- Možda ćete morati izazvati kod djeteta povraćanje. Nemojte izazivati povraćanje kod djeteta ukoliko vam uputstvo na bočici to izričito ne kaže. Neki su otrovi korozivni i povraćanje bi moglo napraviti još veća oštećenja djetetovom grlu i jednjaku.

- Ukoliko dijete povraća, sačuvajte uzorak povraćane tvari.

Pribor za prvu pomoć

U svakoj sobi mora postajati komplet pribora za prvu pomoć, koji će u svakom trenutku biti dostupan djelatnicima, ali nedostupan djeci.

DV AMFORICA, Fažana

SADRŽAJ PRIBORA ZA PRVU POMOĆ

- plastične rukavice za jednokratnu uporabu
- vakumirani paketići gaze natopljene u alkohol ili dezinfekcijsko sredstvo
- škarice
- klijesta
- toplomjer
- zavoj
- jastučići sterilne gaze
- rastezljivi zavoj
- trokutasti zavoji
- sigurnosne igle
- oblog za oko
- hladni oblog
- knjižica s uputama o pružanju prve pomoći u izdancju Crvenog križa
- tekućina za slučaj uboda insekata
- telefonski broj dežurne bolnice
- male plastične ili metalne udloge za imobilizaciju

Mjere predostrožnosti**Požar**

Izlazi za slučajeve nužde moraju biti jasno označeni. U planiranju izlaska u hitnim situacijama mora postojati i alternativan put za napuštanje zgrade. Dva puta godišnje održavajte nenajavljenu vježbu za slučaj požara. Čim se oglasi alarm ili vidite dim ili vatra, evakuirajte zgradu što je moguće prije. Krecite se brzo, jer se vatra brzo širi i jer i sekunda ovdje ima vrlo važnu ulogu. Dojenčad nosite ili ih gurajte u kolicima. Malu djecu treba nositi ili hodati uz njih. Jedna osoba treba biti zadužena da pregleda sve prostorije u koje se inače ne zalazi ili koje se rjeđe koriste, kao što su hodnici, ugrađeni ormari i kupaonice, kako bi provjerila jesu li svi napustili područje, kako netko ne bi nastradao u dimu. Kad napustite zgradu, idite direktno u predviđeno područje, kako bi sva djeca bila sigurna. Čim dodete, provjerite jesu li sva djeca i svi odrasli na broju. Nemojte se vraćati u zgradu sve dok vatrogasci ne kažu da je povratak siguran.

Ponašanje u slučaju ozbiljnih vremenskih nepogoda

U centru biste svakako trebali imati televizor i radio, kako biste u slučaju vremenskih nepogoda uvijek znali trenutačno stanje. Za vrijeme oluja odmaknite se od staklenih površina (ogledala i prozora), budući da bi se stakla mogla pod utjecajem vjetrova ili letjećih predmeta razbiti. Djeca neka budu na sigurnom i u blizini odgajateljica. Stariju djecu naučite da se drže dalje od prozora i da se, po mogućnosti, zavuku pod stolove. Djeca bi trebala svoje glave i tijela zaštititi od predmeta koji bi mogli letjeti i padati pod utjecajem jakih vjetrova ili potresa. Provjerite jesu li sva djeca i svi odrasli na broju.

Pribor za slučaj elementarne nepogode:

Pribor za slučaj elementarnih nepogoda držite na dostupn

om, ali i sigurnom mjestu, gdje neće stradati u slučaju ozbiljne oluje ili potresa.

Kontrolna lista za sigurnost okruženja

Sljedeća pitanja neka vam posluže kao smjernice na osnovu kojih ćete osmisлити i održavati sigurno okruženje za dojenčad i malu djecu:

- Jesu li električne utičnice pokrivene?
- Jesu li svi električni vodovi izvan dohvata djece?
- Jesu li materijali namijenjeni dojenčadi i maloj djeci netoksični?
- Je li pod u prostorijama pokriven učvršćenim tepisima, kako bi se izbjegle nezgode?
- Jesu li igračke i materijali koji se koriste unutar jaslca i na igralištu nelomljivo?
- Pregledavate li redovito stanje igračkaka?
- Zadovoljava li sva oprema sigurnosne zahtjeve (sigurnost, bez oštih bridova, bez sitnih dijelova, itd.)?
- Ima li namještaj zaobljene bridove? Ukoliko nema, jesu li oštri bridovi prekriveni mekanim materijalom?
- Jesu li prozori i ogledala napravljeni od sigurnosnog stakla?
- Jesu li igračke i materijali dostupni djeci, kako bi se izbjeglo njihovo penjanje da ih dokuče?
- Jesu li police s igračkama udaljene od prozora i dobro pričvršćene za zid?
- Ima li dovoljno odgovarajućeg prostora da se djeca mogu slobodno kretati?
- Jesu li sve tkanine, uključujući zavjese, napravljene od nezapaljivog materijala?
- Je li tepihe i opremu lako čistiti?
- Jesu li sredstva za čišćenje, lijekovi i drugi opasni proizvodi pohranjeni i zaključani u prostorijama gdje djeca nemaju pristupa?
- Jesu li mjesta namijenjena za penjanje opskrbljena jastučićima za slučaj pada?
- Jesu li kante za smeće pokrivene i izvan dohvata dojenčadi i male djece?
- Imaju li slavine za vruću vodu sigurnosni uređaj koji će spriječiti da se malo dijete opeče?
- Je li prostor za puzanje dojenčadi i male djece siguran?
- Postoje li vrata koja će onemogućiti maloj djeci pristup u opasna područja (stepenice, i sl.)?
- Držite li sve biljke izvan dohvata male djece?
- Jesu li postupci za ponašanje u slučaju nesreće i vremenskih nepogoda napisani i izvješeni na vidljivo mjesto, kako bi ih vidjeli i djelatnici jaslca i roditelji?
- Jesu li brojevi hitnih službi izvješeni pokraj telefona?
- Je li pribor za prvu pomoć pripremljen i dostupan?
- Jesu li igračke i materijali adekvatno pohranjeni?
- Jesu li djelatnici jaslca osposobljeni za pružanje prve pomoći u slučaju opekline, gušenja, krvarenja iz nosa, trovanja i slično?
- Je li igralište ograđeno i očišćeno od bilo kakvog stakla i smeća?